

Нові іммігранти в Ісландії

Ласкаво просимо до Ісландії

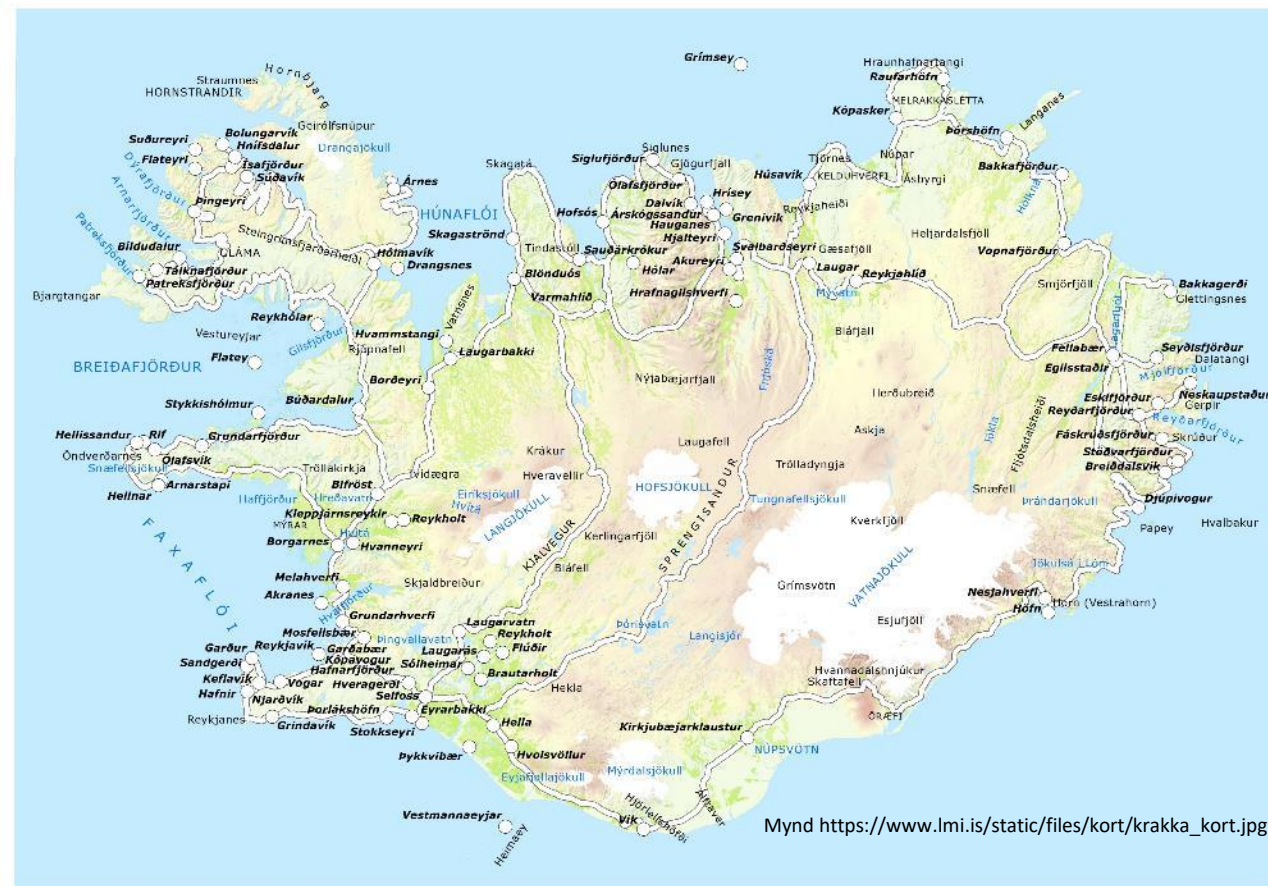
- Переїзд до нової країни є великим кроком.
- Може знадобитись багато часу для пристосування до інших умов та обставин, пошуку нових засобів до існування та створення затишного дому для вас та вашої родини.
- Цілком природно відчувати різноманітні емоції у цей період часу, такі як радість, оптимізм та нетерпляче очікування чи навіть скорботу, тривогу, розчарування, втому та роздратування.
- Незважаючи на те, що багато речей є незнайомими, дивними та подекуди складними для сприйняття, є також багато хорошого та цікавого. Бути допитливим та позитивним щодо нових речей того варте.
- Іноді кажуть, що «добрі справи потребують часу». Будьте терплячими, також із самим собою.

Курс Суспільство- знавства

- Мета курсу – навчання, обговорення та розуміння щодо основних аспектів ісландського суспільства. Розділи називаються:
 - Нові іммігранти в Ісландії
 - Історія, географія та побут
 - Діти та сім'я
 - Охорона здоров'я
 - Освіта та навички
 - Працевлаштування
 - Демократія та суспільство добробуту
- Навчальний матеріал представлений на слайдах дев'ятьма мовами (ісландською, англійською, арабською, курдською, фарсі, польською, іспанською, українською та російською). Матеріал представлений у письмовій формі та прочитаний вголос.
- Навчальні інструкції призначені для вчителів.
- Кожен розділ починається з відео про щоденне життя в Ісландії.
- Всі матеріали доступні на www.landnemin.is

Загальна інформація про Ісландію

- Ісландія — острів у Атлантичному океані, частина Північної Європи.
- Площа країни становить 103 000 км², а населення становить близько 376,000 (1 січня 2022 року).
- Мешканці живуть уздовж узбережжя, та високогір'я є безлюдним.
- Більшість людей проживає в столичному регіоні.
- Столиця Ісландії — Рейк'явік.
- В Ісландії багато гір, фіордів, долин та диких теренів.
- Також тут є льодовики та водоспади, але мало лісів.
- Взимку дуже темно та часто сніжить, але влітку дуже світло.

Загальна інформація про Ісландію - продовження

- Ісландія є республікою з 1944 року.
- Вибори до парламенту проводяться кожні 4 роки. Уряд формується після виборів.
- Ісландія – мирна країна та не має національної армії.
- Гендерна рівність і права людини закріплені законом.
- Ісландія — держава добробуту. Це означає, що люди платять порівняно високі податки на заробітну плату, але натомість отримують безліч різних послуг.
- Підприємства та фізичні особи зобов'язані сплачувати державі податки зі своїх доходів.

Загальна інформація про Ісландію - продовження

- Риболовецька промисловість і туризм є важливими галузями в Ісландії.
- Практикується сільське господарство (м'ясо-овочеве) та є великі електростанції для виробництва електрики.
- Також багато людей працюють у сферах державного управління та послуг, у системах освіти та охорони здоров'я. Промисловість і виробництво харчових продуктів також є важливою частиною ісландського ринку праці.

Мультикультурний інформаційний центр

Мультикультурний інформаційний центр є частиною центру зайнятості, котрий є державною установою. Консультації з імміграційних питань надаються окремим організаціям та муніципалітетам ісландською, англійською, польською, українською, російською, арабською та іспанською мовами

- Щоб отримати детальну та корисну інформацію кількома мовами про переїзд до Ісландії або проживання в країні, відвідайте веб-сайт за адресою www.mcc.is.
- Ви можете завітати до нас на консультацію за адресою: Grensásvegur 9 з 9:00 ранку до 13:00 з понеділка по четвер, а також по п'ятницях з 9:00 до 12:00.
- Веб-чат МСС доступний кожен будній день з 9 ранку до 11 ранку.
- Також ви можете нам зателефонувати в години роботи центру зайнятості за номерами 450-3090 та 515-4800 .
- Для запитів не соромтеся надсилати нам електронного лист на адресу mcc@vmst.is.

Червоний Хрест в Ісландії

- Червоний Хрест в Ісландії (Rauði krossinn) пропонує послуги та соціальні заходи для іммігрантів.
- Його діяльність включає: побудову соціальних стосунків; психосоціальну підтримку; пропонування шляхів дослідження громади.
- Сюди входять проєкти, такі як: проєкт дружби з іммігрантами, практика розмовної ісландської мови, різноманітні консультації та заходи.
- Крім того, іммігранти можуть брати участь у різних волонтерських програмах.

Гуманітарні організації

- Біженці (та інші іммігранти) також можуть скористалися ресурсами доступними в інших гуманітарних організаціях, як-от: Церковна допомога (Hjálparstarf kirkjunnar), Армія порятунку (Hjálpræðisherinn) за адресою www.herinn.is та Samhjálp.
- Особливо для жінок, які подають заяву або вже отримали міжнародний притулок, Hjálparstarf kirkjunnar пропонує проекти пов'язані з психологічною та соціальною підтримками, а також функціональну реабілітацію. www.hjalparstarfkirkjunnar.is
- Організація Samhjálp, наприклад, має кав'ярню Kaffistofa Samhjalpar за адресою Borgartún 1a, Reykjavík. Там пропонують безкоштовне харчування для людей, які живуть у складних соціальних обставинах; сніданок, закуски та гарячий обід, щодня та круглий рік, у вихідні та на свята. www.samhjalp.is

Національний реєстр Ісландії

- Національний реєстр Ісландії (Þjóðskrá Íslands) — установа, створена за допомогою злиття Національного реєстру та Державного земельного кадастру. Національний реєстр Ісландії видає паспорти, посвідчення особи та різні свідоцтва та довідки.
- Національний реєстр Ісландії містить дані про всіх, хто проживає або проживав в Ісландії. Люди, які змінюють адресу проживання всередині країни, повинні повідомити про переїзд протягом семи днів.
- Національний реєстр Ісландії видає ID-номери (ісл. kennitala). Також тут реєструються імена дітей та зміни імені.
- Важливо, щоб імена та дати народження були правильно зареєстровані в Національному реєстрі Ісландії із самого початку – пізніше це буде важко змінити.
- Тим, хто одружується, необхідно звернутися до Національного реєстру Ісландії та отримати підтвердження сімейного стану.
- Національний реєстр Ісландії розташований за адресами: Borgartún 21, 105 Reykjavík та Hafnarstræti 107, 600 Akureyri.
- Багато чого можна зробити через веб-сайт Національного реєстру Ісландії. www.skra.is

Посвідка на проживання

- Багатьом іноземцям, які хочуть жити в Ісландії, потрібна посвідка на проживання.
- Посвідки на проживання видаються Управлінням імміграційної служби (Útlendingastofnun - www.utl.is).
- Útlendingastofnun знаходиться за адресою Dalvegur 18, 201 Kópavogur.
- Існують різні типи посвідок на проживання залежно від мети перебування в країні.
- Умови для отримання посвідки на проживання поділяються на: а) основні умови, які стосуються всіх посвідок на проживання; б) інші умови, які стосуються кожного типу окремо.
- Іноземцям з країн, що не входять до Європейської економічної зони (ЄЕЗ) або країн-членів Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ), які мають намір перебувати в Ісландії понад три місяці, має бути видана посвідка на проживання.

Посвідка на проживання - продовження

- **Обов'язок кожної особи** — переконатися, що вона має дійсну посвідку на проживання в Ісландії.
- Усі іноземці, які проживають в Ісландії, зобов'язані самостійно подати заяву на отримання посвідки на проживання, якщо це необхідно, та поновити посвідку в разі потреби (принаймні за місяць до закінчення терміну дії посвідки).
- Útlendingastofnun може депортувати людей, що не мають дійсної посвідки на проживання.
- Офіс Útlendingastofnun надає інформацію про те, які документи повинні супроводжувати заяви. Цю інформацію також можна знайти за електронною адресою www.utl.is
- Útlendingastofnun приймає заяви та супровідні документи, фотографує для отримання дозволу на проживання, сканує відбитки пальців та, у разі потреби, проводить співбесіди.

Постійне проживання та громадянство

- Правила для отримання посвідки на постійне проживання та ісландського громадянства можна отримати на сайті www.utl.is
- Необхідно виконати багато умов та мати багато супровідних документів для подання такої заяви.
- Надання посвідки на постійне проживання чи громадянства може бути відкладене чи відмовлене в разі, якщо :
 - заявник одержав фінансову допомогу від муніципалітету або держави;
 - заявник був засуджений за правопорушення, наприклад, порушення правил дорожнього руху;
 - заявник має кримінальне або судове провадження;
 - проти заявника триває судове провадження, яке може призвести до його депортації.

Право на міжнародний притулок

- Люди, яких переслідують у своїй країні або їм загрожує смертна кара, катування, нелюдське поводження чи покарання, мають право на міжнародний притулок в Ісландії.
- Міжнародний притулок може також надаватися з гуманітарних міркувань.
- Порядок подання таких заяв описано в Законі «про іноземців».
- Ці заяви обробляє Управління імміграційної служби.
- Рішення Управління імміграційної служби можуть бути оскаржені в Апеляційній раді з питань імміграції та притулку (Kæruneftnd útlendingamála). www.knu.is

Право на міжнародний притулок - продовження

- Заявник на міжнародний притулок одержує житло та субсидійну підтримку на час розгляду його/її заяви.
- Зачасту заявники на міжнародний притулок мають можливість відвідувати курси. Кількість та типи курсів залежать від правил установи, яка займається справою відповідної особи.
- Червоний Хрест надає соціальну підтримку та адвокацію для заявників. www.raudikrossinn.is

Скоординований прийом біженців

- Біженці, яким *надано міжнародний притулок в Ісландії*, незалежно від того, чи прибули вони в країну самостійно чи за наказом уряду, отримують скоординовані послуги.
- Послуги включають: курси ісландської мови; курси з соціальної адаптації; підтримку в працевлаштуванні; та інші різновиди діяльності, як-от, навчання та професійна підготовка.
- Соціальні служби відповідного муніципалітету, Управління з питань праці та Червоний Хрест Ісландії входять до числа органів, які займаються наданням послуг біженцям.

Скоординований прийом - продовження

- Червоний Хрест готує квартири для біженців із квоти та допомагає біженцям, які прибувають самотійно, у придбанні меблів для дому, якщо це необхідно.
- Червоний Хрест також надає біженцям загальні інструкції, навчання та консультації. Вказує на доступні біженцям ресурси.
- www.raudikrossinn.is

Право на послуги перекладача

- Іммігрантам часто доводиться використовувати послуги перекладача.
- Іммігранти мають право на перекладача у разі потреби медичної допомоги, у вирішенні питань за участю поліції, а також у судових справах.
- Відповідна установа платить за послуги перекладача.
- Однак, ви повинні подати заявку на послуги перекладача самотійно. Не вагайтеся сказати, що вам потрібен перекладач. **Це є вашим правом.**
- Інші установи також часто використовують перекладачів, наприклад, школи та сервісні центри.

Банки

- Банк – це компанія, яка в основному займається платіжками, кредитами та звітами про фінансовий стан.
- Особи молодше 18 років **не можуть** брати банківські позики, але можуть мати банківський рахунок (з дозволу опікуна) і робити депозити (заощаджувати) та переказувати (знімати) гроші.
- Опікунами зазвичай є батьки дитини.
- Банки пропонують різноманітні послуги:
 - банківські рахунки;
 - дебітові та кредитні картки;
 - банківські послуги онлайн та по телефону.

Банківський рахунок

- Кожна людина повинна мати банківський рахунок, щоби піклуватися про свої особисті фінанси.
- Найкраще мати відкритий (розрахунковий) банківський рахунок, з якого ви зможете знімати гроші в разі потреби.
- Багато людей також відкривають ощадні рахунки.
- Банківський рахунок необхідний для:
 - отримання заробітної плати або пільг;
 - отримання переказів від фізичних осіб, всередині країни чи з-за кордону;
 - зняття грошей, оплачування рахунків чи електронний переказ на інші рахунки.

Банківський рахунок - продовження

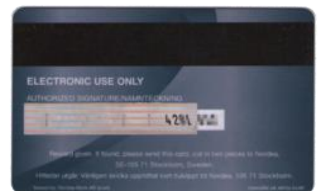
- Після того, як особі надано посвідку на проживання та зареєстровано в Національному реєстрі Ісландії (www.skra.is), тобто надано ID-номер (kennitala) – вона може подати заявку на банківський рахунок.
- Банк перевіряє правильність особистої інформації всіх своїх клієнтів (наприклад: ім'я; ID-номер; номер телефону; адреса електронної пошти).
- Також банки перевіряють, звідки надходять гроші на рахунок і як людина планує ними скористатися.
- Це виглядає у формі анкети, яку кожен має заповнити (вибрати правильну відповідь), коли відкриває банківський рахунок.
- В Ісландії більшість людей використовує безготівковий спосіб оплати, тобто картою чи смартфоном.

This Photo is licensed under [CC BY-SA-NC](#)

This Photo is licensed under [CC BY-NC-ND](#)

This Photo is licensed under [CC BY-SA](#)

Електронна Ісландія

- В Ісландії є популярним електронні послуги та електронні комунікаційні рішення. www.skilriki.is
- Усі установи та компанії мають веб-сайти з ключовою інформацією.
- Можливо надіслати електронний лист та/або надіслати запит через онлайн-чат.
- Є поширеним заповнення форм онлайн та надсилання відсканованих документів електронною поштою. Також використовуються «електронні підписи».
- Установи зберігають особисту інформацію та відповіді особам у захищених сторінках своїх веб-сайтів. Ці сторінки називаються «Mínar síður» (Мої сторінки).
- Ісландія має суворі закони щодо захисту та передачі особистих даних, яких повинні дотримуватися всі, як державні установи, так і приватні компанії.

Електронна Ісландія - продовження

- Банківські послуги в Ісландії переважно електронні.
 - Кожен має доступ до інтернет-банкінгу через свій банк, де може переглядати всі транзакції на своїх рахунках, переказувати гроші, оплачувати рахунки та переглядати свої платіжні квитанції.
 - Ви можете розрахуватися за допомогою дебетової та кредитної картки через **смартфон**.
 - Доступ до інтернет-банкінгу здійснюється через веб-сайти банків або **банківські мобільні додатки**.
- Медичні послуги також є електронними (на додаток до традиційних послуг)
 - На сайті www.heilsuvera.is ви можете надіслати запит до свого медичного центру на поновлення лікарських рецептів, записатися на прийом чи телефонну бесіду з лікарем, зробити запит на аналіз крові чи довідку від лікаря.
 - Ви завжди можете записатися на прийом до лікаря або медсестри (див. розділ 4 «Охорона здоров'я»).

Електронні ID

Mynd: <https://www.visir.is/g/2020121184d>

- Електронне ID (rafræn skilríki) використовується за допомогою смартфонів.
- Ви можете подати заявку на отримання електронного ID у своєму банку або Auðkenni (Borgartún 31, 3-й поверх, 105 Reykjavík) www.audkenni.is чи www.skilriki.is
- Після цього вам потрібно піти до банку чи Auðkenni.
- При собі потрібно мати: дійсний паспорт; мати ісландський номер телефону; ID-номер (kennitala).
- В Ісландії важливо якомога швидше здобути базові навички користування комп'ютером та мати можливість користуватися Інтернетом на своєму смартфоні. Це полегшить та впорядкує ваше життя.
- Важливо також мати власну електронну адресу.

Транспорт — Автобус

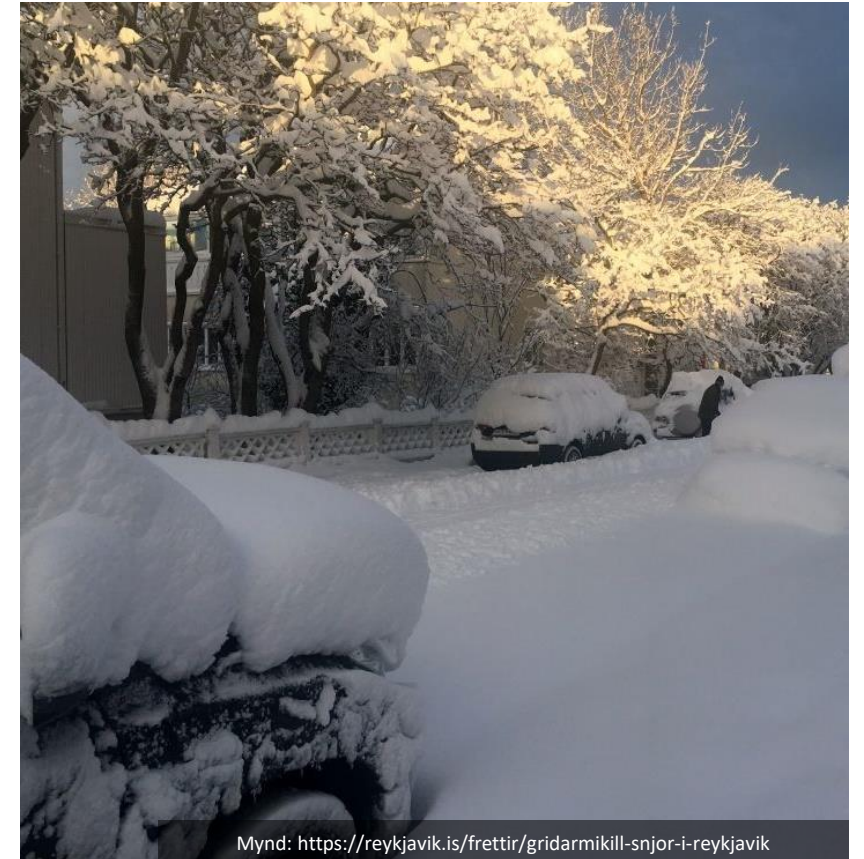

Mynd: <https://www.straeto.is/is/upplysingar/spurt-svaradl.is>

- В Ісландії немає поїздів чи метро.
- Люди подорожують на автомобілі, автобусі, велосипеді або пішки.
- Також можна літати між кількома внутрішніми напрямками.
- Доступ до автобусної системи можна отримати за адресою www.bus.is
- Там ви можете побачити мережу маршрутів, дізнатися яким автобусом їхати, придбати разову поїздку або різні типи карток громадського транспорту.
- Ви можете оплатити за допомогою програми Klapp, яка є новою платіжною системою Strætó.
- Також можна розрахуватися грошима, але водій не дає решту.
- Нові сенсорні сканери будуть використовуватися в 2023 році, дозволяючи такі програми, як Google Wallet або Apple Pay.

Транспорт – автомобілі

- В Ісландії наявність власного автомобіля є поширеною серед широкої громадськості. Автомобіль можна придбати в автосалонах або через Інтернет.
- Всі автомобілі, що знаходяться в експлуатації, повинні бути застраховані в страховій компанії.
- Згідно із законодавством Ісландії необхідно використовувати ремені безпеки.
- За законом діти повинні завжди перебувати в дитячому автокріслі, яке відповідає їх вазі та віку.
- Взимку на дорогах часто погані умови та ожеледиця. На автомобілях мають бути зимові шини (або всесезонні). З літніми шинами автомобіль застрягає та не може продовжувати рух.
- Також є шиповані шини, але використовувати їх влітку заборонено, тільки взимку. Зазвичай вони використовуються для їзди у сільській місцевості взимку.

Mynd: <https://reykjavik.is/frettir/gridarmikill-snjor-i-reykjavik>

Уроки водіння та посвідчення водія

- Згідно з правилами дорожнього руху заборонено керувати автомобілем і мотоциклом без дійсного посвідчення водія.
- Посвідчення водія видає Магістрат (Sýslumaður), дивіться правила:
- www.syslumenn.is/thjonusta/skirteini-vegabref-vottord/okuskirteini
- Щоб отримати ісландське посвідчення водія, яке базується на іноземному посвідченні водія, ви повинні продемонструвати дійсне посвідчення водія у вашій країні та пред'явити довідку про місце реєстрації (búsetuvottorð) з Національного реєстру Ісландії (Þjóðskrá Íslands) (www.skra.is)
- В Ісландії мінімальний вік, дозволений для складання іспитів і отримання посвідчення водія – 17 років. Уроки водіння можна починати з 16 років. Уроки водіння є, як практичними, з інструктором із водіння, так і теоретичними, в автошколі. Під час письмового іспиту з водіння можна користуватися послугами перекладача. www.samgongustofa.is

Курси ісландської мови

- Центри підвищення кваліфікації, мовні школи та допоміжні організації пропонують курси ісландської мови.
- Ви можете вибрати між ранковими або вечірніми заняттями.
- Курси в школах не є безкоштовними, але часто можна отримати відшкодування від вашої профспілки (відповідно до правил кожної профспілки) або отримати грант від Управління з питань праці (Vinnumálastofnun) чи соціальних служб у вашому муніципалітеті для тих, хто має на нього право.
- Ісландські лютеранські місіонери (Samband íslenskra kristniboða) пропонують безкоштовні курси ісландської мови в Рейк'явіку, www.sik.is, а також інші релігійні та гуманітарні організації.

Вивчення мови

- Важливо вивчати ісландську мову якомога краще, згідно з можливостями кожного.
- Ви можете вивчати і практикувати ісландську мову різними способами, роблячи перерви. Для більшості людей є необхідним проходження курсів, але також корисно зробити наступне:
 - використовуйте безкоштовний онлайн-контент та мовні додатки на своєму смартфоні;
 - використовуйте мобільні додатки продуктових магазинів, щоби переглянути продукти, ціни та пропозиції;
 - користуйтеся електронними матеріалами для дітей, читайте дитячі книжки, слухайте історії та дивіться дитячі програми;
 - слухайте ісландську музику;
 - читайте та слухайте легкі для сприйняття матеріали в соціальних мережах та новинах;
 - споглядайте вивіски та етикетки в магазинах, на будівлях та бордах;
 - дивіться контент з ісландськими субтитрами та ісландською мовою;
 - позначайте речі у вашому домі ісландською мовою – так ви будете бачити слова щодня;
 - дивіться, слухайте, пишіть, читайте, практикуйтеся щодня. Кожен день додавайте щось нове;
 - використовуйте ісландську мову (навіть якщо ви знаєте англійську) коли у вас є можливість, наприклад, у магазинах. Не бійтеся запитувати та звертатися за допомогою.

Впевненість у собі та функціональна активність

Важливо працювати над самооцінкою, не бійтеся зробити перший крок та:

- почніть використовувати ісландську мову, наприклад, просто придбайте горнятко кави, морозиво в магазині та побажайте касиру доброго ранку;
- ініціюйте спілкуватися з людьми та нові знайомства;
- спробуйте знайти друга, який розмовлятиме з вами ісландською;
- відвідуйте нові місця;
- пробуйте нове.

Приймайте більш активну участь у суспільстві:

- приймайте участь у гуманітарних, громадських, спортивних заходах та заходах дозвілля, релігійних громадах;
- користуйтеся послугами Червоного Хреста для іммігрантів;
- беріть участь у заходах для батьків та дітей, обговореннях у батьківських групах чи інших групах у соціальних мережах;
- запитувати та звертатися за допомогою, наприклад, до вчителів, сусідів чи батьків однокласників ваших дітей.

Важливі установи та різні веб-сайти

Arion banki. www.arionbanki.is
Íslandsbanki. www.islandsbanki.is
Landsbankinn. www.landsbankinn.is
Bráðamóttakan. www.landspitali.is/sjuklingar-adstandendur/deildir-og-thjonusta/bradamottakan-i-fossvogi
Fjölmennningarsetur www.mcc.is
Fæðingarorlofssjóður
www.vinnumalastofnun.is/faedingarorlofssjodur
Heilsugæsla www.heilsuvera.is – sameiginleg síða fyrir heilsugæslur
Læknavaktin www.laeknavaktin.is
Rauði krossinn á Íslandi www.raudikrossinn.is
Tryggingastofnun www.tr.is
Útlendingastofnun www.utl.is
Vinnumálastofnun www.vmst.is
Þjóðskrá Íslands www.skra.is
Félagsþjónusta sveitarfélaga (dæmi, www.reykjavik.is

www.audkenni.is
www.herinn.is
www.hjalparstarfkirkjunnar.is
www.knu.is
www.landnemininn.is
www.rsk.is
www.ruv.is/krakkaruv
www.samgongustofa.is
www.samhjalp.is
www.sik.is
www.syslumenn.is
www.skilriki.is
www.rsk.is/media/baeklingar/rsk_0812_2020.en.pdf

Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið